

Perhehoidon ja laitoshoidon Lape-työryhmät yhteistyössä pääkaupunkiseudun ja Pihlajan vastaanottoperhetoiminnasta vastaavien- / johtavien ohjaajien kanssa.

Palvelukuvaus

Palvelukuvauksen avulla on tarkoitus selvittää ja jäsentää Uudenmaan tasolla (*summatieto*) yksittäisen palvelun/palvelukokonaisuuden sisältö ja luoda ymmärrystä siitä, miltä Uudenmaan maakunnan alueella toimiva ko. palvelukokonaisuus tällä hetkellä näyttää. Ymmärryksen pohjalta pystytään luomaan kokonaiskuvaa ja näkemystä tulevaisuuteen, ts. miltä palveluiden tulee näyttää ja minkälaisia palvelukokonaisuuksia tulee muodostaa vuoden 2019 jälkeen. Tällä lomakkeella kerättyä laadullista dataa hyödynnetään mm. maakuntastrategian ja sen sisältämän palvelustrategian valmisteluprosessissa.

Kuvauksen tulee kattaa kaikkien tehtäviä luovuttavien organisaatioiden (kuntien) palvelut. Niissä palveluissa/lomakkeen osissa, joissa tämä ei ole mahdollista, laaditaan erilliset kuvaukset. Valmisteluryhmän puheenjohtaja linjaa tarvittaessa käsiteltävää palvelu-/tehtävävalikoimaa muutosjohtajaa konsultoiden.

Palvelu-
kokonaisuuden
nimi:

Lastensuojelun vastaanottoperhetoiminta

Palvelun sisältö

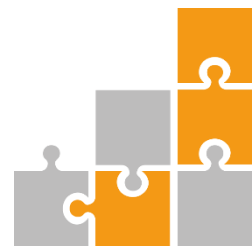
Palvelu käsittää perhehoitolain (263/2015 1-3§) mukaista lyhytaikaista toimeksiantosopimussuhteisessa tai ammatillisessa perhekodissa toteutettua lastensuojelun sijaishuoltoa. Tässä palvelukuvauksessa kuvataan toimeksiantosopimussuhteista lyhytaikaista perhehoitoa, jota tarjotaan pääsääntöisesti välittömän sijaishuollon tarpeeseen tai suunnitellusti tilanteessa, jossa avohuollon kotiin vietävät tukitoimet eivät ole riittäviä.

Kuvaus ei koske säännöllisesti avohuollon tukitoimena toteutettua lyhytaikaista perhehoitoa tuki- (tai loma)perheessä.

Palvelun käyttö alkaa usein kiireellisessä sijoitustilanteessa tai akuutissa tilanteessa avohuollon tukitoimena. Palvelun toteuttamisen aikana tehdään pääsääntöisesti myös lapsen ja perheen tilanteen arviointi.

Palvelujen
käyttäjät,
käyttäjryhmät

Lastensuojelun vastaanottoperhehoito on tarkoitettu akuutissa sijaishuollon tarpeessa oleville 0-17-vuotiaille. Erityisesti pienten, alle kouluikäisten, lyhytaikaiseen sijaishuollon tarpeeseen pyritään vastaamaan yksinomaan perhehoidolla. Lyhytaikainen sijoitus vastaanottoperheeseen on lähtökohtaisesti kertaluonteinen palvelu, eikä siinä synny pysyviä asiakkuussuhteita. Osa lapsista kuitenkin sijoitetaan uudelleen akuutisti kotiuduttuaan ensimmäiseltä lyhyeltä sijoitusjaksolta. Uusiutuneessa tilanteessa pyritään lyhytaikainen

sijoitus järjestämään samassa vastaanottoperheessä, joka on lapselle ennestään tuttu, mutta käytännön syistä se ei läheskään aina mahdollistu.

Tarkkaa määrittelyä Uudenmaan vastaanottoperhetoiminnan hoitovuorokausista ei ole saatavilla kuntien vaihtelevan tilastointikäytännön vuoksi. Käytävissä olevien lukujen perusteella vastaanottoperhetoiminnassa on kuitenkin tuotettu noin 51% kaikista vastaanottoiminnan hoitovuorokausista (yht. 50 766 vrk).

*Palvelujen
käyttäjien
määräytyminen*

Lapsen sijoitustarpeen määrittelee lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä lapsen, hänen vanhempiensa sekä lapsen näkökulmasta muiden keskeisten toimijoiden kanssa. Sijaishuollon muodosta akuutissa tilanteessa päättää lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Sijaishuollon muodon päättämisessä sosiaalityöntekijä saa pääasiassa tukea omalta esimieheltään sekä mahdollisesti myös asiakasohjausrakenteesta kunnasta riippuen.

*Palvelutarpeen
selvittäminen*

Kiireellinen sijoitus voidaan tehdä myös päivystävän viranomaisen (sosiaalipäivystys) toimesta virka-ajan ulkopuolella akuuttiin tilanteeseen perustuen. Tällöin sijaishuoltopaikasta päättää saatavuudesta riippuen sijoituspäätöksen tekijä.

Palvelun tarve ilmenee äkillisenä tilanteena tai muiden tukitoimien sellaisena riittämättömyytenä, ettei asian ratkaisemista voida lykätä lapsen turvallisuuden muutoin vaarantuessa.

Kiireellistä sijoituspäätöstä tai kiireellisenä tai muutoin tehtävää avohuollon tukitoimena toteutettavaa sijoituspäätöstä tehtäessä sosiaalityöntekijä kuulee lasta ikätason mukaan sekä hänen vanhempiaan ja huoltajiaan.

Lyhytaikaisen sijoituksen aikana perhehoitaja tekee jatkuvaa havainnointia lapsen voinnista, tarpeista ja yhteydenpidosta ja vuorovaikutuksesta vanhempiin, arjen sujumisesta sekä tarkkailee lapsen kasvua ja kehitystä. Havaintojen ja lapsen käyttäytymisen sekä lapsen läheisten tilanteen mahdollisen muutoksen perusteella tehdään yhdessä lapsen vastuusosiaalityöntekijän ja vastaanottoperhehoitajan vastuutyöntekijän kanssa jatkuvaa arviota siitä, onko palvelu edelleen tarpeellinen vai voidaanko lapsi kotiuttaa tai siitä, onko palvelu edelleen riittävä vai tarvitseeko lapsi vankemmin tuettua sijaishuoltoa.

Vaikuttavuus

Lyhytaikaisen perhehoidon sijoituksen aikana tavoitteena on arvioida sekä vakauttaa lapsen ja perheen tilanne. Ensisijaisesti vakauttaminen toteutuu tilanteen turvaamisen eli lapsen sijoittamisen ja turvallisen, vakaan arjen tarjoamisen kautta vastaanottoperheessä. Suoranaisia yhtenäisiä vaikuttavuuden arvioinnin mittareita ei ole käytössä, eikä vaikuttavuudesta niin ollen myöskään koottua tietoa.

Arvioiminen tarkoittaa akutisoituneessa tilanteessa sijoituspäätökseen johtaneiden syiden poistumisen tarkkailua ja perheen elämäntilanteen selvittämistä. Lisäksi arvioidaan sitä, miten vanhemmat pystyvät vastaamaan lapsensa tarpeisiin sekä mitä tukea lapsi ja perhe tarvitsevat lapsen kotiin palaamisen mahdollistamiseksi. Vastaanottoperhehoitaja tekee havainnointia lapsen voinnista ja käyttäytymisestä; arvioinnista vastaavat viranomaiset. Mikäli arvioinnissa päädytään siihen, ettei lapsi voi palata kotiin, tehdään vastaanottoperhesijoituksen aikana myös arviota lapsen tarpeisiin parhaiten vastaavasta sijaishuollon muodosta sekä etsitään lapsen tarpeita vastaava sijaishuoltopaikka. Siinä tapauksessa lasta ja hänen vanhempiaan ja huoltajiaan myös valmistellaan sijaishuollon muutokseen lyhytaikaisen perhesijoituksen aikana.

Sidosryhmät ja kumppanuudet

Lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät sekä avo- että sijaishuollossa. Lastensuojelun perhehoito, mahdollinen asiakasohjaus ja sijoittajasosiaalityöntekijä (riippuu kunnasta, ei ole kaikissa), sosiaalipäivystys, poliisi, perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, vanhempien / huoltajien hoitotahot (päihdepoliklinikat ja –kuntoutusyksiköt, mielenterveysyksiköt, sairaalat, aikuissosiaalityö), päivähoido, koulut ja oppilaitokset, lapsen läheisverkosto,

Palvelulupaus

Ilmoita tässä palvelulle asetettu ja palvelun käyttäjille annettu palvelulupaus jos sellainen on muotoiltu ja olemassa.

Henkilöstö ja toimipisteet

Vastaanottoperhehoitajat ovat saaneet tehtävänsä valmennuksen sekä saavat tukipalveluita sijoittajakunnalta. Vastaanottoperhehoitajien valmennus on osassa Uudenmaan kuntia Pride-valmennus, jota täydennetään lyhytaikaisen perhehoidon lisäkoulutuspäivillä. Osassa kuntia käytössä on sovellettu valmennusprosessi.

Valmennus- ja tukipalveluista vastaavat sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat (AMK). Vastaanottoperhehoidon palvelun tuottavat perhehoitajat ja heidän vastuutyöntekijänsä yhdessä.

Perheen ja lapsen tilanteen arviointi toteutetaan kunnasta riippuen joko paljolti vastaanottoperhetoiminnan toimesta (esim. pääkaupunkiseudun kaupungit) tai lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän toimesta (Perhehoitoyksikkö Pihlajan kunnat). Vastaanottoperheessä tarjotaan lapselle turvallinen sijaishuolto ja sosiaalityön käyttöön myös tietoa lapsen tarpeista sellaisina, kuin ne lyhytaikaisen sijoituksen aikana näyttäytyvät. Perhehoitaja tuottaa arviointia varten havainnointitietoa ja kunnasta riippuen joko vastaanottoperhetoiminnan työntekijä tai lapsen vastuusosiaalityöntekijä tekee varsinaisen arvion. Prosessista vastaa aina lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Lyhytaikainen perhehoito on eriytetty pidempiaikaisesta perhehoidosta pääkaupunkiseudun suurissa kaupungeissa. Valmennusprosessi on osassa kaupungeja erillinen, osassa kaikki perheet käyvät Pride-valmennuksen ensin ja saavat sen jälkeen jatkovalmennusta. Tukipalvelut perhehoitajille järjestetään erillisen työryhmän toimesta. Perhehoito Pihlajassa valmennus ja tukityö toteutetaan saman tiimin toimesta ja yhtenäisesti pitkäaikaisen perhehoidon kanssa. Lyhytaikaiset perhehoitajat käyvät lisäksi jatkovalmennuksen.

Lasten vastuusosiaalityö säilyy lyhytaikaisissa sijoituksissa aina avohuollon sosiaalityössä.

Vastaanottoperhetoiminnan vastuutyöntekijöiden työ on luonteeltaan organisointipainotteista. Työhön kuuluu paljon verkostotyötä ja lapsen tilanteen arvioimista yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Työhön sisältyy matkustamista, mutta matkat eivät ole pääsääntöisesti kovin pitkiä. Työn luonteeseen kuuluu myös päivystysluonteisuus, vaikkakin työntekijät tekevät töitä kahdessa vuorossa (ei öisin). Lyhytaikaisissa sijoituksissa asiakkaiden vaihtuvuus on suurta ja tilanteet voivat muuttua nopeasti.

Espoon vastaanottoperhetoiminta: 1 vastaava ohjaaja, 10 ohjaajaa ja 1 toimintaterapeutti.

Helsingin vastaanottoperhetoiminta: 1 johtava ohjaaja, 11 sosiaaliohjaajaa, 1 psykologi sekä 0,5 erityissosiaalityöntekijää (kokonainen resurssi on jaettu pienten lasten laitospuolelle vastaanottoyksikön kanssa).

Pihlajan lyhytaikainen perhehoito: 1 ohjaaja.

Vantaan vastaanottoperhetoiminta (Vape): 1 yksikön vastaava ohjaaja, 9 sosiaaliohjaajaa ja 2 sosiaalityöntekijää.

Resurssit

Lyhytaikaisen perhehoidon osalta ostopalveluna tuotetuista hoitovuorokausista ei ole saatavilla tietoa. Kuntien ilmoitusten mukaan kuitenkin palvelu on pääosin kuntien itse tai kunnallisten palveluyhteenliittymien tuottamaa.

Saatujen tietojen valossa Uudenmaan kunnissa toteutui vastaanotto- / lyhytaikaisessa perhehoidossa vuonna 2016 yhteensä 50 778 hoitovuorokautta. Tämä on noin 51 % kaikista vastaanottotoiminnan hoitovuorokausista. Vastaanottoperhepaikkoja on Uudenmaan kunnilla käytössään yhteensä noin 100 (sis. Espoon, Helsingin, Itä-Uudenmaan, Pihlajan ja Vantaan perheet).

Vastaanottoperhetoiminnan kokonaiskustannukset vuonna 2016 / hoitovuorokauden hinta vastaanottoperhetoiminnassa keskimäärin (vuoden 2016 tieto):

Helsingissä: 3 635 294€ / 165 €

Pihlajassa: 945 320€ / 122,55 € (Huom! Ei sisällä sosiaalityön kustannuksia)

Vantaalla: € / 168 €

Muiden kuntien osalta (eriteltyä) tietoa ei ole saatavilla.

*Hyvät
käytännöt,
kehittämishankkeet*

Espoossa on muutettu vastaanottoperhetoiminnan organisaatiota siten, että työryhmä on jaettu kahteen pienempään tiimiin työn sujuvoittamiseksi.

Helsingissä on vuoden 2017 lopussa toteutettu henkilöstörakennetta sekä asiakasohjautuvuutta koskeva muutos, jossa vastaanottoperhetoiminnassa työskennelleet sosiaalityöntekijät siirtyivät osaksi keskitettyä palveluiden asiakasohjauksen työryhmää. Saman työryhmän kautta ohjautuvat nyt kaikki asiakkaat sekä avohuollon palveluihin (mm. perhetyö ja perhekuntoutus) että kiireellisiin ympärivuorokautisiin palveluihin (sekä vastaanottoperheet että -laitosyksiköt). Vastaanottoperhetoiminnan työryhmässä perhehoitajien vastuu- ja tukityössä on sosiaalihojaajia. Lisäksi tiimissä on psykologi ja lasten vastaanottoyksikön kanssa yhteinen erityissosiaalityön resurssi. Vastaanottoperhetoiminta on edelleen lasten vastaanottokokonaisuuden johtajan alaisuudessa, mutta vastuutyöntekijöiden tiimin lähiesimies on johtava ohjaaja.

Pihlajassa vastaanottoperhetoiminnan vastuu- ja tukityö on eriytetty yhdelle työntekijälle vuonna 2017. Näin yksi Pihlajan sosiaalihojaajista on voinut keskittyä yksinomaan vastaanottoperhetoimintaan. Tämä auttaa keskittymään perhehoidon ja vastaanottoperhetoiminnan erityisyyteen ja on koettu hyvänä muutoksena. Lapsen siirtyessä pitkäaikaiseen perhehoitoon lapsen vastuusosiaalityöntekijä ja Pihlajan sosiaalityöntekijä vastaavat tästä prosessista. Pihlajan sosiaalityöntekijä tuntee perhehoitajan joko valmennuksesta tai perheselvityksestä. Tässä mallissa on varmistettu, että lapsen tarpeet ja perhehoitajan vahvuudet kohtaaisivat mahdollisimman hyvin toisiinsa.

Muiden kuntien kehittämishankkeista vastaanottoperhetoiminnan osalta ei ole saatu tietoa.

*Palvelujen
yhdyspinnat ja
yhteistyö
muiden
palveluiden
kanssa
sekä miten
palvelujen
integraatio
toteutetaan*

Palvelu on PKS:n suurissa kaupungeissa osa vastaanottotoimintaa ja perhehoito Pihlajassa osa perhehoidon palveluita. Jokaisen lapsen akuutissa sijoitustilanteessa perhehoidon mahdollisuus vastata sijoitustarpeeseen tulee selvittää. Näin ollen jokaisessa sijoitustilanteessa vaihtoehdot perhe- ja laitossijoituksesta ovat harkittavana. Pidempiaikaisen perhehoidon valmennusprosessissa ja tukipalveluissa on huomattavia yhteneväisyyksiä lyhytaikaisen perhehoidon tukipalveluiden kanssa. Kuitenkin lyhytaikaisen perhehoidon tukityössä korostuu myös tilanteiden akuuttuus ja kriisiluonteisuus ja tuen intensiteetissä on suuri ero. Lisäksi asiakasohjaus on kiinteässä yhteydessä muuhun akuuttiin sijoituspalveluun ohjaamisen kanssa. Myös lyhytaikaisen sijoituksen aikana mahdollisesti toteutetun arvioinnin tulisi olla laadullisesti samanarvoista sekä lyhytaikaisessa perhehoidossa että laitoshoidossa.

Nykyisellään pääkaupunkiseudun suurimpien kaupunkien lyhytaikainen perhehoito on organisoitu lasten vastaanotto toiminnan eli jonkin laitoksen yhteyteen. Myös esimiehisyys on yhteinen. Pihlajan jäsenkunnissa puolestaan sosiaalityöntekijä sijoitustilanteessa on yhteydessä suoraan perhehoito Pihlajaan, josta etsitään lapselle sopiva lyhytaikainen sijaisperhe. Asiakasohjautuvuus lyhytaikaiseen perhehoitoon on näin ollen Uudenmaan alueella vaihteleva kunnasta riippuen. Myös lyhytaikaisen perhehoidon tukipalvelut sekä sijoitukseen mahdollisesti kytkeytyvä arviointi on organisoitu vaihtelevin tavoin. Suurissa kaupungeissa pääkaupunkiseudulla vastaanottoperhesijoituksen aikana mahdollisesti toteutettava lapsen ja hänen perheensä tilanteen arviointi toteutetaan paljolti vastaanottoperhe toiminnan työntekijöiden toimesta. Pihlajan kunnissa sekä Itä-Uudenmaan kunnissa puolestaan arvioinnin sijoituksen aikana tekee lapsen vastuusosiaalityöntekijä mahdollisesti yhteistyössä muun perheen tilanteessa mukana olevan tahon (esim. Lastensuojelun perhetyö) kanssa. Yhteistä kaikille on, että perhehoitaja ei tee lapsen tilanteesta arviota, vaan hän tuottaa vain havainnot lapsesta ja lapsen käyttäytymisestä.

Palvelun laatu

Perhehoitajat tarjoavat kriisitilanteessa sijoitetulle lapselle ikätasoista perushoivaa ja huolenpitoa. Vastaanottoperhehoidossa perhehoitajien tuesta vastaavat sosiaaliohjaajat, jotka varmistavat lapsen saaman hyvän perushoidon ja huolenpidon. Perhehoitajille on myös tarjolla puhelintukea, jonka ajallinen saatavuus ja järjestely vaihtelee kunnittain (Helsingissä klo: 8-21; Espoossa ja Vantaalla virka-aikana oma vastuutyöntekijä, virka-ajan ulkopuolella vastaanottolaitoksen päivystys; Pihlajassa virka-aikana oma vastuutyöntekijä tai arkisin klo: 9-15 päivystysnumero, virka-ajan ulkopuolella ei erillistä päivystävää vastaanottoperhehoidon numeroa ole).

Vastaanottoperhesijoitukseen kytkeytyy aina lapsen ja perheen tilanteen arviointi. Arviointi tehdään vastuusosiaalityön ja vastaanottoperhe toiminnan tukityöntekijöiden yhteistyönä. Vastaanottoperhehoidossa sosiaaliohjaajien lisäksi tiimissä on sosiaalityöntekijöitä ja joissain kunnissa myös muita ammattilaisia, mm. Espoossa toimintaterapeutti, Helsingissä psykologi ja Vantaalla on vastaanottoyksikön kanssa yhteinen psykologi sekä konsultoiva sairaanhoitaja. Jonkin verran vastaanottoperhehoitoa ostetaan palveluntuottajilta. Eri palveluntuottajilla on erilaisia moniammatillisia työryhmiä perhehoitajien tukena. Sosiaalityöntekijöiden ja ohjaajien lisäksi tukityössä saattaa olla mm. perheterapeutteja.

Vastaanottoperhehoidon tavoitteena on olla lyhytkestoista ja tavoitteena on, että arvioinnin valmistuttua päivitetään lapsen asiakassuunnitelma ja aletaan työskennellä sen mukaisesti siten, että sijoitus vastaanottoperheessä päättyy. Laadukkaan vastaanottoperhesijoituksen tavoitteena on aina myös lapsen ja vanhemman sekä muiden läheisten yhteydenpidon turvaaminen. Tarvittaessa tämä varmistetaan järjestämällä tuettuja tai valvottuja tapaamisia.

Lyhytaikaisen perhehoidon palvelua ei Uudenmaan alueella valvota toiminnan ulkopuolelta. Palvelun laadun ja lainmukaisuuden valvonnan vastuu on toiminnan järjestäjillä ja tilaajilla. Perhehoitajien toimintaa valvovat näin ollen pääasiassa tukipalveluita tuottavat henkilöt ja lyhytaikaisen perhehoidon tuottamaa palvelua lapsikohtaisesti ensisijaisesti lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Toiminnalliset ja taloudelliset mittarit

Yhtenäisiä toiminnan mittareita ei ole käytössä. Useissa kunnissa seurataan kuitenkin mm. sijoitusten kestoja sekä vastaanottoperhesijoituksen jälkeen kotiin palaavien lasten ja pidempiaikaiseen sijaishuoltoon menevien lasten määriä.

Taloudellisen seurannan tietoa saadaan vaihtelevasti: osassa kuntia lyhytaikaisen perhehoidon hoitovuorokausia ja kustannuksia ei ole eriytetty muista perhehoidon vuorokausista, eikä ostopalveluna tuotettua lyhytaikaista perhehoitoa muista sijaishuollon ostopalveluista.

<i>Osallisuus ja vaikuttaminen</i>	<p>Vastaanottoperhetoiminnassa ei ole Uudenmaan alueella tiedossa kokemusasiantuntijarakennetta. Tavoite toiminnassa on, että kaikki asiakkaat saavat vaikuttaa omaan prosessiinsa ikätasonsa mukaisesti. Eritoten perhehoitajilla on tärkeä rooli varsinkin pienten lasten tunnetilojen, reaktioiden ja lapsen kertoman kuvailemisessa ja välittämisessä lapsen asioissa toimiville viranomaisille.</p>
<i>Kielelliset oikeudet</i>	<p>Tällä hetkellä ruotsinkielisten lasten akuuttiin sijoitustarpeeseen ei voida pääkaupunkiseudulla aukottomasti vastata siten, että he saisivat palvelua omalla äidinkielellään. Vastaanottoperhetoiminnan tukipalveluita on saatavilla ruotsiksi, mutta ruotsinkielisiä sijaisperheitä on tarjolla hyvin vähän. Koko Uudenmaan osalta ruotsinkielisten tai ruotsiksi palvelua tuottamaan kykenevien vastaanottoperheiden määrästä ei ole koottua tietoa.</p> <p>Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien lasten osuus vastaanottoperhetoimintaan sijoitetuista lapsista on kasvanut viime vuosina. Muun kielisiä perheitä on käytettävissä erittäin vähän, jos lainkaan. Palvelun toteuttaminen tulkin avustuksella ei ole mahdollista lapsen ollessa sijoitettuna perheeseen, vaan lapsella ja perhehoitajalla tulisi olla ainakin auttavasti yhteinen kieli, jotta sijoitus onnistuu. Lapsen vanhempien ja verkoston kanssa työskentely tulkin avulla on mahdollista ja niin myös toimitaan.</p>
<i>Muutoksen mahdollisuudet ja muutokset asiakasnäkökulmasta</i>	<p>Vastaanottoperhetoiminta järjestetään Uudenmaan maakunnassa osana vastaanottotoimintaa. Asiakasohjaus vastaanottoperheisiin toteutuu samalla tavalla kuin vastaanoton laitostyöskentelyyn ja avohuollon kiireellisiin palveluihin. Vastaanottoperheiden rekrytointi ja arviointi toteutetaan yhdessä perhehoidon palveluiden kanssa.</p> <p>Valmennuksen toteuttamista suunnitellaan yhdessä ja ennakkovalmennus toteutetaan mahdollisesti yhteistyössä perhehoidon palveluiden kanssa. Joko vastaanottoperheille tarjotaan jatkossa kehitettävä moduli- tai yksilöllinen koulutus tai heiltä edellytetään Priden lisäksi täydentävä jatkokoulutus. Tukipalvelut (eritoten perhehoitajakohtainen kontakti ja vastuuhenkilö) toteutetaan pääosin vastaanottoperhetoiminnan yksiköstä. Kuitenkin ainakin osa ryhmämuotoista tukea voidaan organisoida perhehoidon palveluiden kokonaisuudessa. Toisaalta päivystyksellistä ympärivuorokautista tukea voidaan tulevaisuudessa rakentaa yhteistyössä vastaanottolaitostojen kanssa. Myös koko vastaanottotoiminnan yhteisiä koulutuksia etenkin monitoimijaiseen arviointiin liittyen suunnitellaan järjestettäväksi.</p> <p>Maakuntatasoisesti vastaanottoperheiden lukumäärää sekä alueellista ja kielellistä kattavuutta tulee edelleen lisätä. Vastaanottoperheessä toteutuvan lyhytaikaisen sijoituksen aikana toteutettavaa arviointia tulee yhtenäistää ja kehittää edelleen. Eritoten arvioinnin toteuttamista vahvasti lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa yhteistyössä tulee kehittää edelleen.</p> <p>Vastaanottoperhetoiminnan palvelun osalta on onnistuttu, kun vastaanottosijoituksista kaikki lapset, joiden edun mukaista olisi ja joiden tilanne salli perheeseen sijoittamisen akuutissa tilanteessa, ovat saaneet lyhytaikaisen sijaishuoltopaikan vastaanottoperheestä. Lisäksi palvelun onnistumisen edellytys on saumaton yhteistyö lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden kanssa ja yhdessä toteutettu tasalaatuinen ja yksilölliset tarpeet sekä läheisverkoston huomioiva arviointi.</p>
<i>Muutoksen uhat</i>	<p>Vastaanottoperhetoiminta on organisoitu monin eri tavoin maakunnan alueella ja tasalaatuinen asiakasohjautuvuus sekä laadukas arviointi asiakkaan kotikunnasta riippumatta tavoitteina edellyttävät rakenteellisia muutoksia.</p>

Ruotsin- tai kaksikielisiä perheitä on haastava rekrytoida. Myös perheiden valmiutta vastaanottaa eri ikäisiä lapsia olisi saatava laajennettua. Tähän voidaan jossain määrin vaikuttaa valmennuksen keinoin.

Vastaanottoperheiden alueellinen kattavuus tulisi voida taata, jotta lyhytkestoisen sijoituksen aikana lasten koulunkäynti ja läheiset ihmissuhteet eivät vaarannu, vaan voivat säilyä ja myös arviointia lapsen kokonaistilanteesta voidaan niin tehdä realistisesti ja lapsen tarpeet huomioiden. Lisäksi etenkin virka-ajan ulkopuolella tehtävien sijoitusten kannalta olisi oleellista, että vastaanottoperheitä on käytettävissä eri puolilla maakuntaa. Kattavuuden takaaminen on haastavaa sekä hajanaisesti sijoittuvien perheiden tasalaatuisen tuen järjestäminen. Tuen tarve lyhytkestoisissa ja akuuttitilanteissa käynnistyvissä sijoituksissa on pitkäjänteisempiä perhesijoituksia tiiviimpää.

Uhkana on palveluiden konkretian yhdenmukaistamisen haasteet. Esimerkiksi toimeksiantosopimusten tekeminen vastaanottoperheiden kanssa vaihtelee tällä hetkellä kuntakohtaisesti. Yhtenäisten käytäntöjen luominen, niistä sopiminen ja riittävän toimistoresurssin varmistaminen kaiken sopimus- ja maksuliikenteen sujuvasti hoitamiseksi, on kriittisen tärkeää.

*Muut toiminta-
ympäristön
muutokset*

Muista kulttuureista tulevat lapset ja heidän hoidon tarpeensa, kieli- ja uskontokysymysten huomiointi sekä erityisesti vanhempien kanssa työskentely.

Digitalisaatio mahdollisuutena: tiivis yhteydenpito perhehoitajaan ja lapseen työntekijöiden toimesta sekä lapsen ja vanhemman välisen vuorovaikutuksen mahdollisuuksien lisääminen.